

КОРОВІНА О.В., канд.екон.наук, доцент

Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана

ГОРЛОВСЬКИЙ Д.Р., магістрант

Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ «РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ» І «ЕФЕКТИВНІСТЬ»

В умовах вирішування шляхів подолання глобальної й національної фінансово-економічної нестабільності, невизначеності ринкового середовища, проблематика управління результативністю й ефективністю функціонування підприємств набуває особливої актуальності.

У науково-дослідницькій площині це виражається у розробленні багатьох концепцій і парадигм, які формулюють варіативність характеристики й понятійного апарату ефективності й результативності. Неоднозначність підходів до поняття "результативність" на теоретичному рівні призводить до його ототожнення з "ефективністю", "продуктивністю", "прибутковістю" тощо, а потім виражається і в розрахунках відповідних показників".

Поняття «ефективність» ототожнюють з поняттям «результативність», тому що в перекладі з латинської мови «ефективність» означає результативність, дієвість, продуктивність тощо. У стандарті ISO 9000:2000 поняття «ефективності» і «результативності» економічного суб'єкта розкрито через дефініції інтегральної характеристики його діяльності та функціонування. Змістовний параметр економічної категорії «результативність» встановлюється через ступінь реалізації спланованої діяльності й досягнення запланованих результатів. Як вважає Ковтун О.І., такий узагальнений погляд, безперечно, не розкриває конкретного показника ефективності чи результативності, оскільки цільова спрямованість менеджменту підприємств різних сфер діяльності й типів

економіки, у яких вони здійснюють свою діяльність, може бути різною. Тищенко О.М., Кизим М.О., Догадайло Я.В., під результативністю розуміють «загальне якісне явище, яке характеризує підсумок за всіма показниками функціонування підприємства і визначає потенціал подальшого розвитку». Багато авторів, що займаються даною проблематикою, вважають результативність досягненням певного результату. Натомість є автори, які ототожнюють поняття результативність з поняттям «ефективність». Так, науковці Нусінов В.Я., Турило А.М., Темченко А.Г. вважають, що «ефективність є результативність, тобто результат діяльності (ефект), який одержує суспільство, підприємство або окрема людина на одиницю використаних (чи застосованих) ресурсів». Такий підхід висловлюють автори Орлов П.А., Сініцина Т.А., Устенко О. Л. В своїх роботах вони акцентують ефективність як відношення результату до витрат. На думку, Щербатюк В., «результативність – це складне, багатоеlementне, багатокритеріальне явище, яке характеризується низкою показників міри досягнення встановлених цілей суб'єкта господарювання та є «зовнішнім проявом» (негативним або позитивним) його діяльності. Натомість за словами Подольчак Н.Ю, «ефективність» є «внутрішнім проявом» діяльності підприємства, що спрямована на підвищення внутрішньої економічності його роботи, досягнення встановлених результатів завдяки економії виділених на їх отримання ресурсів тощо.

Отже, теоретичний аналіз понять «результативність» і «ефективність» дає нам підстави вважати, що ефективність входить до складу результативності і є головним чинником впливаючим на її зміни. На нашу думку, ефективність характеризує внутрішню діяльність підприємства і показує математичну обґрунтованість кінцевого результату, а результативність має зовнішню сторону діяльності і показує ступінь задоволеності діяльністю підприємства.